

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

Ανανεωμένος Κανονισμός Λειτουργίας των Βιβλιοθηκών των Σχολών με βάση την ΚΥΑ αριθμ. 115744/Ζ1/4.9.2020 και τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας λόγω της πανδημίας

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 115744/Ζ1/4.9.2020 τχ.2^ο αρ. φύλλου 3707, Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «**Λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και μέτρα για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τη λειτουργία τους**» οι βιβλιοθήκες επανέρχονται σε πλήρη λειτουργία παρέχοντας όλες τις υπηρεσίες τους - μετά τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων προστασίας τόσο του κοινού, όσο και του προσωπικού - και ανανεώνοντας τον κανονισμό λειτουργίας τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν μέτρα προστασίας και οδηγίες αναφορικά με τον τρόπο εξυπηρέτησης του κοινού.

Ο νέος κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ την 23η Σεπτεμβρίου 2020 και θα τροποποιείται ανά τακτά διαστήματα αναλόγως του βαθμού αποτελεσματικότητάς του, σε συνδυασμό πάντα με την τήρηση των μέτρων προστασίας.

Συγκεκριμένα, αποφασίζεται, ότι οι Βιβλιοθήκες, προκειμένου να αποφευχθεί ο συνωστισμός εντός και εκτός του χώρου τους, θα λειτουργήσουν ως εξής:

Ωράριο: Οι Βιβλιοθήκες ορίζουν το ωράριο λειτουργίας για το κοινό μεταξύ των : 08.30-16.30 ή 09.-17.00 Δευτέρα έως και Παρασκευή.*

*Για την επιλογή του ωραρίου λειτουργίας αλλά και την όποια αναγκαστική απόκλιση από τα ανωτέρω ωράρια, θα ληφθούν υπόψη οι παρακάτω παράγοντες:

Το διαθέσιμο προσωπικό, ο αριθμός του προσωπικού που ανήκει σε ευπαθείς ομάδες, οι νοσούντες, η ανάγκη για αυξημένη ταυτόχρονη παρουσία προσωπικού για την εξυπηρέτηση του δανεισμού, διαδανεισμού, επικοινωνίας με τους χρήστες και άλλων υπηρεσιών, η αναζήτηση των βιβλίων στα βιβλιοστάσια, η οποία γίνεται αποκλειστικά από το προσωπικό, η επίβλεψη των μέτρων προστασίας και ασφάλειας, η δυνατότητα συχνής απολύμανσης των επιφανειών κλπ από προσωπικό καθαριότητας, καθώς και η τήρηση όλων των ενδεδειγμένων οδηγιών από τον ΕΟΔΥ. Επίσης, θα γίνεται τμηματική προσέλευση του προσωπικού στη βιβλιοθήκη για την αποφυγή συνωστισμού στα ΜΜΜ.

Σημαντικές επισημάνσεις:

- Λόγω των ειδικών συνθηκών, προηγούνται στην εξυπηρέτηση τα μέλη του ΕΚΠΑ.
- Απαραίτητη προϋπόθεση για την είσοδο στη Βιβλιοθήκη και τη χρήση των υπηρεσιών της είναι η τήρηση των μέτρων προστασίας, τα οποία περιλαμβάνουν:
 - την υποχρεωτική χρήση μάσκας τόσο από το προσωπικό, όσο και από τους χρήστες.
 - Τη διασφάλιση των απαραίτητων αντισηπτικών διαλυμάτων
 - την τήρηση της προβλεπόμενης αποστάσεως του ενάμισυ (1,5) μέτρου μεταξύ των παρευρισκομένων στο χώρο της Βιβλιοθήκης, και καθ' όλην τη διάρκεια της παραμονής τους σε αυτή.
- Οι ανελκυστήρες θα χρησιμοποιούνται μόνο από ΑμεΑ ή ηλικιωμένους ή πάσχοντες (ΒΦΣ).
- Τα βιβλία θα τα ανασύρουν από τα βιβλιοστάσια αποκλειστικά οι υπάλληλοι της Βιβλιοθήκης. Επειδή πολλά βιβλιοστάσια βρίσκονται στον ίδιο χώρο με τα αναγνωστήρια θα πρέπει οι χρήστες της Βιβλιοθήκης κατά την είσοδο τους στη Βιβλιοθήκη να γνωρίζουν ότι **απαγορεύεται κάθε επαφή με τα βιβλιοστάσια.**

Οι προσφερόμενες υπηρεσίες από τις Βιβλιοθήκες θα είναι:

- α) Η υπηρεσία δανεισμού για λίγες ημέρες ή για λίγες ώρες. Κάθε βιβλιοθήκη θα επεκτείνει τη δυνατότητα δανεισμού, προκειμένου να εξυπηρετηθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι χρήστες.

Επίσης, θα εφαρμοστεί η μέθοδος του δανεισμού κατόπιν προκράτησης και ραντεβού για την παραλαβή των προκρατηθέντων βιβλίων. Θα μπορεί, δηλαδή, ο χρήστης να στείλει e-mail με τα στοιχεία των βιβλίων που βρήκε στον OPAC (κωδικούς τίτλους κλπ), το προσωπικό της Βιβλιοθήκης θα κάνει την απαραίτητη προεργασία και, τέλος, θα προγραμματίζεται η παραλαβή των βιβλίων, στο χώρο της βιβλιοθήκης και σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα. Η επιστροφή των βιβλίων θα γίνεται εντός του ωραρίου λειτουργίας της Βιβλιοθήκης και με βάση τις οδηγίες που θα λαμβάνουν από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης.

Έκτακτες περιπτώσεις: Αν κάποιος χρήστης επισκεφτεί τη Βιβλιοθήκη, για να δανεισθεί βιβλία, χωρίς προκαθορισμένο ραντεβού, τότε θα πρέπει να γνωρίζει, ότι η εξυπηρέτησή του θα γίνει με τρόπο που διασφαλίζεται η αποφυγή συνωστισμού και η τήρηση των μέτρων προστασίας και ασφάλειας. Και σε αυτή, επίσης, την περίπτωση τα βιβλία θα τα ανασύρει από το βιβλιοστάσιο αποκλειστικά και μόνον ο υπάλληλος της Βιβλιοθήκης.

- β) Η υπηρεσία διαδανεισμού βιβλίων. Και εδώ εφαρμόζεται η μέθοδος της προκράτησης και της παραλαβής του βιβλίου με ραντεβού. Θα μπορεί, δηλαδή, ο χρήστης να στείλει e-mail με τα στοιχεία των βιβλίων που βρήκε στον OPAC (κωδικούς τίτλους κλπ), το προσωπικό της Βιβλιοθήκης θα κάνει την απαραίτητη προεργασία και, τέλος, θα προγραμματίζεται η παραλαβή των βιβλίων, στο χώρο της βιβλιοθήκης και σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα
- γ) Η παραγγελία άρθρων. Ο χρήστης, πριν επισκεφθεί τη βιβλιοθήκη, θα πρέπει να έχει ελέγξει, εάν το άρθρο είναι διαθέσιμο στο ΕΚΠΑ. Στη συνέχεια, για μεγαλύτερη διευκόλυνση, θα πρέπει να συμπληρώσει τη Φόρμα Παραγγελίας Άρθρου και να επικοινωνήσει με τη βιβλιοθήκη. Σχετικές αναλυτικές οδηγίες υπάρχουν και στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης στο <http://www.lib.uoa.gr/ypiresies/paraggelia-arthron.html>. Και σε αυτή την περίπτωση η παραλαβή θα γίνεται στο χώρο της Βιβλιοθήκης κατόπιν ραντεβού.
- δ) Η χρήση του Αναγνωστηρίου των Βιβλιοθηκών των Σχολών. Ο αριθμός των ατόμων που θα μπορούν να εισέλθουν και να μελετήσουν στη Βιβλιοθήκη θα ορίζεται με βάση τις διαθέσιμες θέσεις μελέτης, που θα εξασφαλίζουν ασφαλή χρήση, την προβλεπόμενη απόσταση του ενός και μισού μέτρου περιμετρικά μεταξύ των χρηστών και την επίβλεψη και έλεγχο του χώρου από το προσωπικό. Η μέγιστη παραμονή κάθε χρήστη στο αναγνωστήριο δεν θα ξεπερνά τις δύο ώρες. Η επίσκεψη για χρήση του αναγνωστηρίου προτείνεται να γίνεται με τη μέθοδο των προγραμματισμένων ραντεβού. Αναφέρονται **ενδεικτικά** οι εξής ώρες: 09.30-11.15, 11.30-13.15, 13.30-15.15. Κάθε βιβλιοθήκη θα τροποποιήσει τις προαναφερόμενες ώρες των προγραμματισμένων επισκέψεων με βάση τα αιτήματα, το διαθέσιμο και ελεγχόμενο χώρο και φυσικά το διαθέσιμο προσωπικό για την επίβλεψη, εξυπηρέτηση και έλεγχο. Ο προγραμματισμός με ραντεβού θα βοηθήσει στη διαχείριση του επιτρεπομένου αριθμού των επισκεπτών και την αποφυγή του συνωστισμού στις εισόδους της Βιβλιοθήκης.

Στο τέλος κάθε περιόδου χρήσης του αναγνωστηρίου θα ακολουθεί απολύμανση με καθαριστικό για τραπεζοκαθίσματα και στη συνέχεια θα κάθονται οι χρήστες που έχουν προγραμματίσει επίσκεψη για το επόμενο δίωρο.

Έκτακτες περιπτώσεις: Αν χρήστης επισκεφτεί τη Βιβλιοθήκη για να μελετήσει στο αναγνωστήριο χωρίς το προκαθορισμένο ραντεβού, τότε θα πρέπει να γνωρίζει ότι θα εξυπηρετηθεί μόνο αν δεν έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος αριθμός χρηστών και με τρόπο που να διασφαλίζεται η αποφυγή συνωστισμού και η τήρηση των μέτρων προστασίας και ασφάλειας. Και σ' αυτήν την περίπτωση τα βιβλία θα τα ανασύρει από το βιβλιοστάσιο αποκλειστικά και μόνον ο υπάλληλος της Βιβλιοθήκης

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι αναγνώστες θα κάνουν χρήση μόνο των τραπεζοκαθισμάτων που θα έχει ορίσει το προσωπικό της βιβλιοθήκης και τα οποία θα φέρουν τη σχετική σήμανση χρήσης.

Τα βιβλία που θα μπορούν να μελετήσουν οι χρήστες της Βιβλιοθήκης, κατά κύριο λόγο θα είναι:

- Τα δικά τους συγγράμματα.
- Υλικό που δεν είναι δυνατόν να δοθεί για δανεισμό (Τέτοιο υλικό είναι τα σπάνια βιβλία, το πληροφοριακό υλικό, κλπ.) ή υπάρχει μόνο ένα αντίτυπο στη Βιβλιοθήκη.

Υποχρεώσεις και δυνατότητες χρήσης υλικού:

- Ο αριθμός των επιτρεπομένων τεκμηρίων για μελέτη εντός του αναγνωστηρίου προτείνεται να είναι μέχρι τρία για κάθε προγραμματισμένη επίσκεψη. Ο αριθμός των τεκμηρίων μπορεί να τροποποιηθεί αυξανόμενος ή μειούμενος αναλόγως της ζήτησης και της επισκεψιμότητας, χωρίς να γίνεται καμιά έκπτωση στα απαραίτητα μέτρα προστασίας.
- Η αναζήτηση των βιβλίων από τα βιβλιοστάσια για την μελέτη στα αναγνωστήρια, θα γίνεται μόνο από το προσωπικό της βιβλιοθήκης.

Μετά τη χρήση των βιβλίων από τους αναγνώστες, αυτά θα παραμένουν επάνω στα τραπέζια. Στη συνέχεια θα συγκεντρώνονται από το προσωπικό και θα τοποθετούνται στους χώρους καραντίνας για τρεις ημέρες, όπως ισχύει και στο δανεισμό. (Για το

διάστημα καραντίνας ακολουθείται η διεθνής πρακτική, η οποία και θα τροποποιείται/επικαιροποιείται αναλόγως).

ε) Η χρήση των υπολογιστών της Βιβλιοθήκης. Ισχύουν και εδώ τα ίδια μέτρα με τη χρήση του αναγνώστη. Μετά την αποχώρηση κάθε χρήστη θα πρέπει να καθαρίζεται το πληκτρολόγιο κλπ.

στ) Εξυπηρέτηση του κοινού εξ αποστάσεως και πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες. Οι ιδιαίτερες συνθήκες λόγω της πανδημίας φέρνουν δυναμικά στο προσκήνιο δυνατότητες που ήδη προσφέρουν οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες εδώ και καιρό και είναι η ώρα για μεγαλύτερη προσαρμογή και χρήση τους από πλευράς κοινού. Πιο συγκεκριμένα:

- Θα πρέπει να γνωρίζουν όλοι:
 - τις δυνατότητες επικοινωνίας μέσω των υπηρεσιών «ask a librarian» (βρίσκεται στην ιστοσελίδα της κάθε βιβλιοθήκης Σχολής και αφορά online επικοινωνία),
 - την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων – ερωτήσεων στα e-mail των βιβλιοθηκών,
 - τη συμπλήρωση ερωτημάτων στην ηλεκτρονική φόρμα «help desk», που υπάρχει στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης <http://www.lib.uoa.gr/>.
 - τη δυνατότητα τηλεφωνικής επικοινωνίας στα τηλέφωνα των γραφείων εξυπηρέτησης.
 - Την δυνατότητα ηλεκτρονικής εγγραφής των νέων μελών της Βιβλιοθήκης. Θα υπάρχουν οδηγίες στις ιστοσελίδες των Βιβλιοθηκών.
 - Τη δυνατότητα χρήσης των βάσεων δεδομένων που διαθέτει το ΕΚΠΑ, από την Πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου μας.
 - Τη δυνατότητα χρήσης των βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονικών περιοδικών και βιβλίων που διαθέτει ο ΣΕΑΒ για όλα τα Πανεπιστήμια που είναι μέλη του όπως το ΕΚΠΑ.
 - Τις δυνατότητες χρήσης του Ιδρυματικού Αποθετηρίου Πέργαμος είτε για μελέτη είτε για κατάθεση εργασίας.

- Τον ανοιχτό δημόσιο κατάλογο (OPAC)
- Τις προσφερόμενες υπηρεσίες για άτομα με αναπηρία.
- Τη χρήση λογισμικού λογοκλοπής από τα μέλη ΔΕΠ.
- Τις ψηφιακές συλλογές
- Τη δυνατότητα δημοσιεύσεων σε καθεστώς ανοιχτής πρόσβασης
- Την πρόσβαση σε ηλεκτρονικά ακαδημαϊκά συγγράμματα μέσω του Αποθετηρίου «Κάλλιπος»
- Άρθρα σχετικά με τις εξελίξεις για την πανδημία του COVID-19

ζ) Η υπηρεσία διδακτικών συγγραμμάτων μέσω του συστήματος «Εύδοξος». Για τις υπηρεσίες επιστροφής και διανομής διδακτικών συγγραμμάτων μέσω του συστήματος «Εύδοξος» θα ακολουθείται και **εδώ η διαδικασία της επικοινωνίας με την Βιβλιοθήκη για τις απαραίτητες οδηγίες συναλλαγής**

Όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για τις ανωτέρω υπηρεσίες θα αναγράφονται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του ΕΚΠΑ, η οποία υπάρχει στο σύνδεσμο <http://www.lib.uoa.gr/> καθώς και στην ιστοσελίδα <https://www.heal-link.gr/> του ΣΕΑΒ (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών) και Heal-link.

Σημείωση:

- Τα ανωτέρω, θα προσαρμοστούν και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε βιβλιοθήκης Σχολής με βάση τους παράγοντες που αναφέρθηκαν αρχικά και την χωροταξική διαρρύθμιση του κτιρίου. Για το λόγο αυτό απαιτείται να δοθούν στο κοινό και πρόσθετες οδηγίες - επεξηγήσεις σχετικά με το χώρο της κάθε βιβλιοθήκης και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων σε αυτές, οι οποίες θα αναρτηθούν άμεσα και στην ηλεκτρονική σελίδα της Βιβλιοθήκης της Σχολής, αλλά και σε όλους τους χώρους ανακοινώσεων εντός και εκτός του φυσικού χώρου της Βιβλιοθήκης. Επίσης, ο παρών κανονισμός λειτουργίας των Βιβλιοθηκών των Σχολών θα αποσταλεί ηλεκτρονικά σε όλη την Πανεπιστημιακή κοινότητα.
- Κάθε περιοριστικό μέτρο θα επανεξετάζεται ανά τακτά διαστήματα με βάση την πορεία της πανδημίας και τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.